

[Thomsen.]

blev skitseret, som gaar ud paa at overlade det Smør, som Landbruget ikke selv har Raad til at spise, til en anden Del af Befolkningen. Men desværre hverken Venstre eller dets Presse har vist Vilje til at støtte Landbruget paa afgørende Omraader, hvor det gælder for det om at gøre sig gældende som Erhverv. Og naar det er Tilfældet, ja, saa er det en uforsvarlig Politik, man er i Færd med at slaa ind paa, og det er tillige en Politik, som afgjort har den tunge Ende nedad.

Forklaringen paa Udtræk af Sparemidler i Jylland er altsaa efter min Mening Pengenød og Underskud i Landbruget. Underskuddet i Bedrifterne skal dækkes; det skal dækkes, selv om Sparemidler skal tages i Brug, og det er ikke noget usædvanligt, at ikke alene Ejeren, men ogsaa Børnenes og den nærmeste Families sammensparede Skillinger tages ud af Sparekasserne til Betaling af Skatter, Prioritetsrenter og andre Udgifter, som slet ikke staa i Forhold til og i mange Aar aldeles ikke har staaet i Forhold til Landbrugets Indtægter. Omkring ved 200 Mill. Kr. gaar danske Landmænds Formue tilbage hvert eneste Aar, og Pengene skal jo tages et Sted, hvis Hjem og Bedrift skal opretholdes. Saadan er den faktiske Stilling, og saa vover man endda at gaa ind i en Rentestigningspolitik, som vil gøre det endnu vanskeligere at præstere Renterne og derfor ogsaa forøger de i Gang værende Udtræk i de jyske Sparekasser. Det skulde saamænd ikke forundre mig, om man fandt Begrundelse for yderligere Rentehævning. Endnu en Gang vil jeg derfor henlede Opmærksomheden paa den Tanke, Hr. Knud Korst har fremsat: at man lader Seddelbanken opkøbe Obligationer og betale dem med nytrykte Sedler for at tvinge Renteniveauet ned paa $2\frac{1}{2}$ pCt.

Fuldkommen urimeligt forekommer det i alt Fald mig at være, at Nationalbanken belaaner Obligationer mod en Rente af $3\frac{1}{2}$ pCt., samtidig med, at Debitorerne betaler en 5—6 pCt. i effektiv Rente af deres Laan. Sikkerheden for Nationalbanken vilde formentlig ikke være stort mindre ved at gaa direkte til Hus- og Grundejere, end den er ved at gaa Vejen om ad Banker og Børs. Men naturligvis, Isak og Jakob vil da maaske blive nødt til at se sig om efter hæderligt Arbejde; det bliver de jo, hvis ikke de af Landbruget kan faa en 5—6 pCt. og selv nøjes med at give Nationalbanken 3 pCt. for et Laan, hvormed de saa maaske køber Industriaktier, der kan give baade 10 og 20 pCt.

Saafermt da Regeringen mener noget alvorligt med Rentesaenkningen, maa det, efter alt, hvad der nu er passeret, være Slut med Forligsbestræbelser med Kapitalens Repræsentanter, hvad enten de møder op her i Ulve- eller i Faareklæder. Har Regeringen og Flertallet reelle Hensigter, maa Tiden nu være inde til for Alvor at lægge det for Dagen. Der tales ofte og med god Grund om fælles Interesser for Bonde og Arbejder, og i alt Fald paa det Omraade, her er Tale om, er der Betingelser for at skabe en Enhedsfront mellem Arbejder og Bonde.

Naar vi fra vor Side slutter os til Regeringspartiernes Forslag, er det ikke just for at tilkendegive Tilfredshed, ogsaa dette Forslag er langt fra vidtrækkende og dybtgaaende nok. Vor Stilling maa først og fremmest opfattes som en bestemt Protest imod den Tidens, der nu gør sig gældende i Retning af et højere Renteniveau og i Retning af Prigsivelse af nødstedte Hjem.

Elbæk-Jessen: Der er jo ude i Befolkningen vakt store Forventninger til en Rentesaenkning. Den er krævet af saa kompetente Forsamlinger som Jydske Landboforeninger, De samvirkende Husmandsforeninger, Landbrugernes Sammenslutning og Renteforeningerne, navnlig i Vestjylland. Det er jo nok i høj Grad hos Landbefolkningen, at Forventningerne er vakt, men dog ogsaa i videre Kredse, saa man maa egentlig, i hvert Fald gør jeg det for mit Vedkommende som nyt Medlem af dette høje Ting, undre sig over, om Regering og Rigsdag kan oversidde disse Krav, om ikke der kan findes Udveje. Jeg kunde have Lyst til at spørge, om der mangler Evne eller mangler Vilje, jeg vilde jo synes, at der skulde være Muligheder. Der er Vanskeligheder paa forskellig Maade, der taarner sig op, det er rigtigt, men alligevel synes det at være nødvendigt at imødekomme Forventningerne. En Rentesaenkning i rimeligt Forhold til Tidens Krav er noget af det, der i sine Virkninger kommer nærmest til en Krønesaenkning, og det vil ogsaa være en absolut Hjælp til Landbruget. Jeg mener egentlig, der er begyndt ved den forkerte Ende, naar der er begyndt med at sætte Renten ned hos Sparekasser og Banker, for de mindre Indskydere, det kan absolut ikke opretholdes, hvis ikke der laves nogle virkelig effektive Foranstaltninger, og naar jeg tager Ordet her, er det for at pege paa, at der maa gennemføres endnu i denne Samling en virkelig Rentesaenkning.